

SEKS İŞÇİLERİ İÇİN
CİNSEL SAĞLIK
BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI

Hazırlayan
KEMAL ÖRDEK

Bu yayının hazırlanması sürecinde, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliği'nden Dr. Gökhan Yıldırımkaaya'nın sunduğu bilgilerden, Pozitif Yaşam Derneği'nin konuyla ilgili belgelerinden ve de T. C. Sağlık Bakanlığı'nın konuyla ilgili yayınladığı bilgi ve belgelerden faydalanılmıştır.

Yayında kullanılan bilgiler, seks işçilerinin ihtiyaç ve hassasiyetlerine uygun hale getirilerek yayınlanmıştır.

Yukarıda ismi geçen bütün kişi ve kurumlara Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği olarak teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kingdom of the Netherlands

Bu kitapçık, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği tarafından yürütülen ve Hollanda Kraliyeti Ankara Büyükelçiliği ile Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliği tarafından finanse edilen "Türkiye'de Seks İşçilerinin Cinsel Sağlık Durumunun İyileştirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanmıştır.

Kitapçıkta yer alan görüşler, Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği'nin görüşleridir. İlgili görüşler, hiçbir şekilde fon veren kurumlara mal edilemez.

KİTAPÇIĞIN AMACI

seks işçilerinin cinsel sağlık durumları ile ilgili ihtiyaç duydukları bilgiye kolay ve hızlı şekilde erişmelerini sağlamaktır.

SEKS İŞÇİLERİNİN

cinsel sağlık durumları ile ilgili bilgi düzeylerini arttırmak,
doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmalarını sağlamak,

cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (CYBE), bu enfeksiyonlara karşı korunma yolları, genel sağlık bilgisi, test – danışmanlık – tanı – tedavi ve bakım ile ilgili başvurulabilecek kurumları belirtmek ve seks işçilerinin çalışma hayatları ve özel hayatları süresince kendilerinin ve akranlarının cinsel sağlık durumunu iyileştirmeyi hedefleyen bu kitapçık,

seks işçilerinin deneyimleri, ihtiyaçları ve hassasiyetlerine göre tasarlanmıştır.

KIRMIZI ŞEMSİYE VE CİNSEL SAĞLIK KONULU ÇALIŐMALAR

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, seks işçilerinin cinsel sağlık ve üreme sağlığı durumunun iyileştirilmesi amacıyla çeşitli çalıŐmalar gerçekteŐirmektedir.

Seks İŞçilerinin Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Durumu AraŐtırması:

Kırmızı Şemsiye, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliği'nin finansal desteği ile 2014 yılı içerisinde Türkiye'nin 8 ilinde bir alan araŐtırması gerçekteŐtirdi.

8 ilde seks işçileri, resmi makamlar, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları ile yapılan görüşmeler sonucunda 2015'te "Türkiye'de Seks İŞçilerinin Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı: İhtiyaçlar ve Öneriler" başlıklı bir rapor yayınlandı.

İlgili rapor, Türkiye'de bu alanda yayınlanmış ilk rapor olma özelliği taşımaktadır.

TÜRKİYE'DE SEKS İŞÇİLERİNİN CİNSEL SAĞLIK VE ÜREME SAĞLIĞI İhtiyaçlar ve Öneriler

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NÜFUS FONU

Seks İŞçilerine Yönelik Cinsel Sağlık Eğitimleri:

Kırmızı Şemsiye, 2015 yılından bu yana, Türkiye'nin birçok ilinde seks işçilerine yönelik temel cinsel sağlık bilgilerinin aktarıldığı, sağlık bilgisine ve hizmetlerine erişimin artırılmasına yönelik eğitimler ve etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

2015 yılı içerisinde Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliği ve Avrupa'daki Seks İşçilerinin Hakları Uluslararası Komitesi (ICRSE) desteği ile birçok ilde seks işçisine eğitimler verilmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yönelik Savunuculuk Çalışmaları:

Kırmızı Şemsiye, başta Sağlık Bakanlığı ve il halk sağlığı müdürlükleri olmak üzere, bakanlıklar ve yerellerdeki yetkililerle görüşmeler yapmakta ve seks işçilerinin cinsel sağlık ve üreme sağlığı durumunun iyileştirilmesi için önerilerini sunmaktadır.

İllerde gerçekleştirilen yüz yüze toplantılara ek olarak, seks işçilerinin ilgili konu özelindeki sorunlarını ve ihtiyaçlarını kamu kurum ve kuruluşlarına aktarmak ve yol haritaları oluşturmak amacıyla yoğun katılımı yuvarlak masa toplantıları gerçekleştirilmektedir.

SEKS İŞÇİLERİ VE CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR

Dünya Sağlık Örgütü, "*cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar*"ı Şu Şekilde tanımlamaktadır:

İnsanlar arası, kiŐiden kiŐiye cinsel ilişki yoluyla bulaşan enfeksiyonlara cinsel yolla bulaşan *enfeksiyon (CYBE)* denir.

Türk Dil Kurumu'nun tanımına göre, "*enfeksiyon*" ise;

Organizmada hastalığa yol ačan mikrop, virüs, parazit, bakteri, mantar ve benzeri etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıdır.

Dünyada her gün en az bir milyon insan bir cinsel yolla bulaşan enfeksiyon ile enfekte olduğu hesaplanmaktadır. Buna rağmen, kişilerin üçte ikisinde bulguya rastlanmamaktadır.

CYBE'ler seks işçilerinin en büyük sağlık sorunlarından birini oluŐurmaktadır. Seks işçileri, yaptıkları iş dolayısıyla güvenli olmayan cinsel davranışları daha çok tecrübe etmektedir. Bu durum, seks işçilerinin CYBE'ler karŐısındaki kırılganlığını arttırmaktadır.

Seks işçilerinin CYBE'ler konusundaki bilgisi yeterli düzeyde değildir. CYBE'ler ile ilgili yanlış veya eksik bilgiler, güvenli olmayan cinsel davranışların ve dolayısıyla enfeksiyonların artmasına sebep olmaktadır.

Seks işçilerinin CYBE'ler konusunda doğru ve güvenilir bilgiye sahip olarak işlerini icra etmesi, hem kendilerinin hem de müşterilerinin cinsel sağlığının korunmasına vesile olacaktır. Dolayısıyla, halk sağlığı açısından seks işçilerinin bilgilendirilmesi son derece önemlidir.

CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLARIN (CYBE) BULAŐ YOLLARI VE BELİRTİLERİ

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar Şu yollarla bulaşır:

- a) Korunmasız cinsel ilişki yoluyla (anal, oral ve vajinal);
  - a. Meni
  - b. Vajinal sıvı
- b) Kan veya kan ürünleri yoluyla;
  - a. Enjektör ve jilet gibi araçların ortak kullanımı
  - b. Kan, kan ürünleri ve organ nakli
- c) Anneden bebeğe
  - a. Gebelik
  - b. Doğum
  - c. Emzirme esnasında

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların bazı önemli belirtileri şunlardır:

- a) Genital, oral veya rektal (anüs) bölgede şişlik, kızarıklık, yara ve kaşıntılar;
- b) İdrar yaparken acı veya yanma
- c) Peniste, vajinada veya anüste akıntı
- d) Peniste, vajinada veya anüste kaşıntı
- e) Vajinada (regl dönemi haricinde) ve anüste kanama
- f) Kasıklarda veya yakın vücut bölgelerinde ağrılı ve şişmiş lenf düğümleri
- g) Alt karın ağrısı
- h) Renkli ve kötü kokulu akıntı
- i) Ağrılı cinsel ilişki
- j) Ateş

UNUTMAYIN!

VAKALARIN ÜÇTE İKİSİNDE ŞİKAYET ORTAYA ÇIKMAYABİLİR!

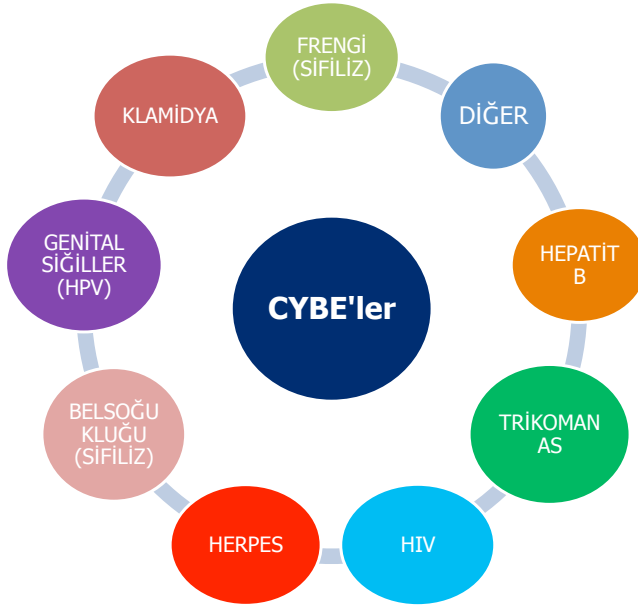
**DOLAYISIYLA DÜZENLİ ARALIKLARLA
TESTLERİN YAPTIRILMASI ÖNEMLİDİR!**

CYBE'LER TEDAVİ EDİLMEDİĞİ TAKDİRDE ORTAYA ÇIKABİLECEK SONUÇLAR

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar tedavi edilmezse, Şu sonuçlar ortaya çıkabilir:

- a) Kişinin yaşam ve sağlık kalitesi düşer.
- b) Kişilerin vücutlarının çeşitli bölgelerinde kronik ağrılar ve akıntılar ortaya çıkar.
- c) Kişilerin kısır olma ihtimali artar.
- d) Kişiler kansere yakalanabilir.
- e) Sistemik enfeksiyonlar ortaya çıkabilir.
- f) Psikolojik sorunlar ortaya çıkabilir.
- g) Kişilerin çalışma yaşamı sınırlanabilir.
- h) Kişiler AIDS olabilir.
- i) Ölümle sonuçlanabilir.
- j) Kişiler önyargılar sebebi ile toplumsal dışlanma ve ayrımcılık ile karşılaşabilir.

BAZI ÖNEMLİ CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR

SEKS İŞÇİLERİ AÇISINDAN CYBE RİSKİNİ ARTTIRAN FAKTÖRLER

YAPISAL FAKTÖRLER

Yasal ve kültürel faktörler

- Seks işçiliğinin suç sayılması
- Trans ve eşcinsel kimliklerin suç sayılması
- İş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında tam olarak ele alınmaması
- Kolluk kuvvetleri ve zabıta baskısı
- Damgalanma, ayrımcılık ve dışlanma

Sosyo-ekonomik faktörler

- Düşük eğitim seviyesi
- Seks işçiliği dışındaki iş imkanlarına erişememe
- Sosyal güvenlik kapsamında olmada ve sosyal güvenlik hizmetlerinden faydalanmada kısıtlılık

Sağlık hizmetleri ile ilgili faktörler

- Sağlık hizmetlerine erişimde görünür – görünmez engellerin olması
- Seks işçilerinin hassasiyetlerine uygun ihtisaslaşmış sağlık hizmetlerinin olmaması
- CYBE'ler karşısında korunmaya yönelik bilginin verilmemesi
- CYBE'ler karşısında korunma yöntemlerinin sınırlı olması

KİŞİLERARASI FAKTÖRLER

Yasal ve kültürel faktörler

- a) Seks işçileri arasında bulunan grup normları
- b) Cinsel şiddetin varlığı
- c) Partner ile yakın olma isteği

Sosyo-ekonomik faktörler

- a) Yüksek risk altındaki partnerlerin varlığı
- b) Kondom kullanımı konusundaki pazarlık gücünün az olması
- c) Düşük ücret

Sağlık hizmetleri ile ilgili faktörler

- a) Sağlık hizmet sunucularının duyarsızlığı damgalayıcı yaklaşım ve ayrımcılık

KİŐİSEL FAKTÖRLER

Yasal ve kültürel faktörler

- a) Ruh sağlığı ile ilgili sorunların varlığı
- b) Özgüven azlığı
- c) UyuŐturucu madde kullanımı

Sosyo-ekonomik faktörler

- a) Düzensiz kondom kullanımı
- b) Yüksek müşteri sayısı
- c) CYBE'den korunmanın bir öncelik olmaması

Sağlık hizmetleri ile ilgili faktörler

- a) Sağlık hizmetleri hakkında bilgi eksikliği
- b) Ortak őrınga kullanımı (hem hormon hem de uyuŐturucu madde kullanımı esnasında)
- c) Bakım hizmetleri konusundaki sınırlılık
- d) Tedaviye devam edememe

BİYOLOJİK FAKTÖRLER

Yasal ve kültürel faktörler

- a) Cinsel ilişki sıklığı
- b) Kondom kullanmadan cinsel ilişki
- c) Kayganlaştırıcı olmadan sık cinsel ilişkiye girilmesi
- d) Cinsel organlarda kuruluk (kullanılan ürünler veya hijyen eksikliği sebepleriyle)

Sosyo-ekonomik faktörler

- a) Kondomsuz cinsel ilişki
- b) HIV ile yaşayan partner veya müşterilerin olması

Sağlık hizmetleri ile ilgili faktörler

- a) Geç tanı konulması
- b) Yüksek HIV yükü
- c) CYBE'ler ile uzun süre birlikte yaşamak
- d) Tedaviye direnç gösterilmesi
- e) Kondom kullanmadan cinsel ilişki

SEKS İŞÇİLERİ VE HIV/AIDS

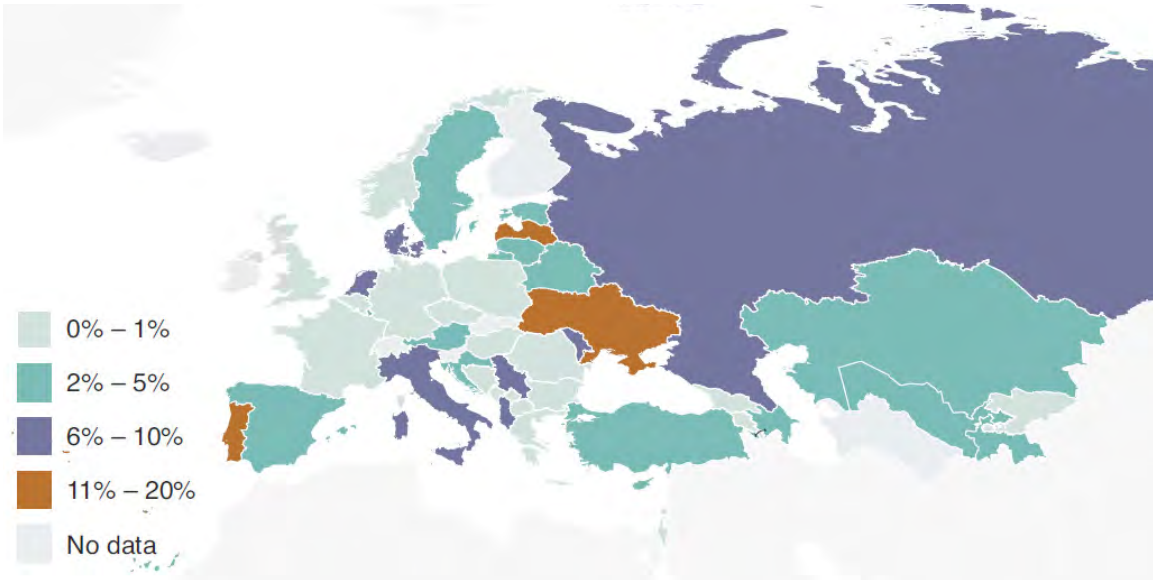
Seks işçileri, HIV ortaya çıktığı andan itibaren yüksek yük değerlerine sahiptir. Bu yük, seks işçisi olmayanlarla kıyaslandığında son derece yüksektir.

Lancet'e göre, küresel ölçekte, trans olmayan kadın seks işçileri arasındaki HIV yaygınlığı % 11,8'dir. Bu oran, seks işçiliği yapmayan kadınlara kıyasla 13,5 kat daha fazladır.

Bu oran, erkek seks işçileri söz konusu olduğunda artmaktadır. Erkek seks işçileri arasında HIV yaygınlığı % 14'tür. Trans seks işçileri arasındaki oran ise son derece yüksektir: % 27.

Seks işçileri arasındaki HIV yaygınlığının tespit edilmesi amacıyla yapılan az sayıda araştırma göstermektedir ki, seks işçileri HIV karşısında son derece kırılgan bir toplumsal gruptur. Bu sebeple, seks işçilerinin HIV'in önlenmesi konusundaki çalışmalara dahil edilmesi ve sorunlarının dikkate alınması son derece önemlidir.

Seks işçilerinin, HIV karşısında kendilerini korumaları ve düzenli aralıklarla test yaptırmaları gerekmektedir.

TÜRKİYE'DE HIV/AIDS

Türkiye'de ilk defa 1985 yılında 3 HIV vakasının bilgisi ortaya çıkmıştır. Sonraki yıllarda vaka sayısında artışlar gözlenmiştir.

2004 – 2014 arasında (son 10 yılda), yeni HIV pozitif tanısı alan yıllık kişi sayısı yaklaşık olarak % 700 artmıştır. Bu artış, Avrupa ve Orta Asya'daki en yüksek artış oranlarından biridir.

HIV

HIV, Human Immunodeficiency Virus ifadesinin baş harflerinden oluşan bir kısaltmadır. Türkçesi, İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü'dür.

HIV, varlığını sürdürebilmek için vücudunuzdaki sağlıklı bir hücreye ihtiyaç duymaktadır. HIV'in hedef aldığı hücrelerse, normalde insan vücudunun bağışıklık sistemi içinde yer alan ve hastalıklara karşı vücudu koruyan hücrelerdir.

HIV, hedef aldığı bu hücreleri çeşitli aŐamalarla istila eder, hücrenin yönetimini ele geçirir, hücre içinde kendi kopyalarını yaratır ve en sonunda da hücrenin ölümüne sebep verir. Hücrenin ölümünden sonra, oluşturulmuş kopyalar tekrar başka sağlıklı hücelere yapışır ve bu böyle devam eder.

Bu döngü içinde, bir yandan HIV kendini kopyalayıp çoğalırken, diğer taraftan da vücudun bağışıklık sistemini oluŐturan hücreler gittikçe azalmaktadır. HIV tedavisinin genel prensibi, virüsün bu anlatılan işleyişindeki basamaklardan birini engellemek ve böylece bağışıklık sistemini korumaktır.

EĞer gerekli tedavi uygulanmıyorsa, bir noktadan sonra bağışıklık sistemi işlevini kaybedecek ve sağlıklı bir insan için kolaylıkla atlatılabilecek hastalıklar, hayatı tehdit edecek hale gelebilir.

HIV ile enfekte olan kişilere HIV pozitif (HIV+) veya HIV ile yaşayan kişi adı verilir.

Her HIV ile yaşayan kişi, AIDS demek değildir. Kışiler, tedaviye devam etmeleri halinde HIV ile yaŐayarak uzun süre hayatlarına devam edebilirler.

HIV'İN KLİNİK BELİRTİLERİ ŞUNLARDIR:

- a) Yüksek ateş
- b) Lenf bezlerinde büyüme
- c) Boğazda iltihaplanma
- d) Vücutta döküntü (genelde yüz ve gövdede)
- e) Ağız, yemek borusu ve genital organlarda yaralar
- f) Kas ve eklem ağrısı
- g) İshal
- h) Baş ağrısı
- i) Halsizlik
- j) Öksürük
- k) Nefes darlığı
- l) Tekrarlayan fırsatçı enfeksiyonlar
- m) Kilo kaybı
- n) Bulantı ve kusma

HIV NASIL BULAŐMAZ?

HIV'in bulaő yolları ile ilgili doğru bilgiye sahip olmak önemlidir. Toplum içerisinde HIV'in nasıl bulaőtđđına dair çokça yanlış bilgi bulunmaktadır. Bu yanlış bilgiler, HIV ile yaőayanlara karşı önyargıların artmasına ve bu kişilerin damgalanmasına ve ayrımcı muameleler ile karőılaőmasına sebep olmaktadır.

HIV,

- a) Öpüőmekle ve tokalaőmak ile bulaőmaz!
- b) Aynı tabaktan yemek yemek ile bulaőmaz!
- c) Aynı bardaktan su içmekle bulaőmaz!
- d) Sivrisinek gibi canlılar ile bulaőmaz!
- e) Aynı odada bulunmakla bulaőmaz!
- f) Yan yana durmakla ve konuőmakla bulaőmaz!
- g) Aynı tuvaleti kullanmakla bulaőmaz!
- h) Aynı yüzme havuzunu kullanmakla bulaőmaz!

AIDS

AIDS, Acquired Immune Deficiency Syndrome ifadesinin baş harflerinden oluşan bir kısaltmadır. Türkçesi, Kazanılmış Bağışıklık Yetmezliği Sendromu'dur.

HIV, tedavi edilmezse, kişinin bağışıklık sistemi ciddi şekilde zarar görebileceği için, fırsatçı enfeksiyonlar vücuda giriş yapar ve vücudu tahrip eder. Oluşan hastalıklar bütününe AIDS adı verilir.

AIDS'in kesin bir tedavisi yoktur. AIDS, gerekli ilaçlarla kontrol altına alınabilmektedir. Hatta, bazı durumlarda, AIDS ile yaşayan kişiler tekrar HIV pozitif aşamaya dönebilmekte ve gerekli tedavinin alınması suretiyle uzun yıllar HIV ile yaşayabilmektedir.

KULLANACAĞIMIZ İFADELER	KULLANMAMAMIZ GEREKEN İFADELER
HIV İLE YAŞAYAN KİŞİ(LER)	HIV'Lİ
AIDS İLE YAŞAYAN KİŞİ(LER)	AIDS'Lİ
HIV	HIV VİRÜSÜ

DÜZENLİ ARALIKLARLA TEST YAPTIRIN!

Riskli olduğunu dűşündüğünüz davranışınız sonrasında test yaptırmanız gerekir.

EĞer şüpheli ya da güvenli olmayan bir davranışınız olduysa, bu davranışınızdan 3 ay sonra ilgili sağlık kuruluşuna gidip test yaptırmalısınız!

Test yaptırmadan önce ve test sonrasında mutlaka konu ile ilgili danışmanlık almalısınız!

Test ve danışmanlık sürecinin sağlıklı bir şekilde devam etmesi amacıyla konu hakkında uzman bir hekime başvurmalısınız. Test sonucunuz pozitif çıkarsa, mutlaka ilgili hekim desteği ile tedavinize başlamalı ve tedavinizi aksatmadan devam etmelisiniz.

Tedavinizi aksatmanız halinde, HIV bağışıklık sisteminize daha fazla zarar verme imkanı bulacaktır.

1 Aralık Dünya AIDS Günü 2015 Kampanyası

Vurmaz yüze
ifadesi
Test yaptır
bitanesi

1aralik.com

TEDAVİYİ AKSATMAYIN!

Test sonrası HIV pozitif olduğunuz belirlenmiŐse, hekimin uygun göreceği bir zaman dilimi içerisinde HIV'e karşı tedaviye baŐlamanız gerekir. Tedavi sürecinde, hekimin tavsiyesi ile belirli dozlarda antiretroviral adı verilen ilaçları kullanmanız gerekir.

İlaçları düzenli bir Şekilde kullanmak ve doz atlamamak gerekir.

Düzensiz aralıklarla kullanılan ilaçlar, hücrelerde bulunan virüs veya virüslerle mücadele etme olanağını bulamaz. Bu sebeple, sürekli hekiminizden danışmanlık almalı, düzenli aralıklarla ilaçlarınızı kullanmalısınız.

**HERKES İÇİN
EŞİT VE KESİNTİSİZ
HIV TEDAVİSİ**

Equal and Uninterrupted HIV Treatment for All

PeP NEDİR?

PeP, Post Exposure Prophylaxis ifadesinin baş harflerinden oluşmaktadır. Türkçe'de, riskli davranış sonrası Korunmanın bir aracı olarak adlandırılabilen olan PeP, seks işçilerine önerilen bir korunma yöntemidir.

Kişiler, herhangi bir şüpheli/riskli davranış sonrasında, enfeksiyon riskini azaltmak amacıyla gerçekleştirilen bir tür önleyici tedavidir.

Şüpheli/riskli davranış sonrasında eğer hücreler HIV ile enfekte olmuşsa, PeP HIV'in kendini kopyalamasını ve yayılmasını önlemeye yardımcı olur.

PeP'in, riskli/şüpheli davranıştan sonraki 72 saat içerisinde alınması gerekir.

PeP, % 100 koruma sağlayabilir. Dolayısıyla, PeP alınsa dahi, uzman bir hekim ile görüşmeniz önemlidir.

FRENGİ (SİFİLİZ)

Frenge (sifiliz), hastalığa neden olan bir bakteridir. Tedavi edilmez ise, tüm vücutta yayılma riski bulunmaktadır.

Frenge (sifiliz), 3 evrede vücutta etki eder:

a) İlk evre:

Bakteri vücutta girdikten sonraki 3 ay içerisinde şikayetler ortaya çıkar. En bilinen belirtisi olan şankrdir (genelde genital bölgede ortaya çıkan; ancak vücudun diğer bölgelerinde de zaman zaman görülebilir akıntısız, sert ve ağrısız lezyon). Lezyonlar 1,5 ay sonra ortadan kaybolabilir ancak bir süre sonra lenf bezlerinde büyüme saptanabilir.

b) İkinci evre:

Frenge'nin ikincil evresinde, avuç içlerinde ve ayak tabanlarında yaygın bir şekilde döküntüler oluşmaya başlar. En başta ortaya çıkan lezyonun iyileşmesinden birkaç hafta sonra meydana gelen ve genellikle kaşıntılı olmayan bu döküntüler, gövdeye ve tüm vücutta yayılmaya başlar. Bazı kişilerde hastalığın bu evresinde, kas ağrıları, ateş ve boğaz ağrısı yaşanabilmektedir ve lenf düğümlerinde şişkinlik de meydana gelebilmektedir. Belirtileri kas ve eklem ağrıları, yüksek ateş, baş ağrısı, vücutta döküntü (içi sıvı dolu kabarcık halinde görülebilir) ve kemik ağrısıdır. İçi sıvı dolu kabarcıklar bu evre açılabilir, geniş ve ağrısız gri veya beyaz plaklar oluşabilir. Lenf bezlerinde bu evrede de büyümeye saptanır

c) Latent (geç/sessiz) evre:

Bu dönemde, hastalığın belirtileri olmasa da, yapılan testler sonucu hastalığın pozitif olduğu görülür ve bulaşıcıdır. Birçok organı etkileyen bu mikrop hala vücutta olduğundan 5 – 15 yıl kadar sürebilir.

d) Üçüncü evre:

Frengi ile enfekte olanların bir kısmı yeterli tedavi görmedikleri takdirde, hastalığın üçüncü (geç) evresini yaşamaktadırlar. Frengi hastalığının bu evresinde, beyin, sinirler, gözler, kalp, damarlar, karaciğer, kemik ve eklemler hasar görebilmektedir. Bu sorunlar, hastalığın birincil evresinden (tedavi edilmez ise) yıllar sonra meydana gelebilmektedir.

Frengi (sifiliz) teşhisi konan kişilerin tedavileri tamamlanana dek cinsel ilişkiye girmemeleri gerekir. Birinci evredeki hastaların ilk 3 ay boyunca, ikinci evredeki-lerin son 1 yıl boyunca cinsel ilişkiye girdikleri partnerleri risk altındadır. Bu kişiler acilen bir sağlık kuruluşuna başvurmalı, kendilerinden kan örneği alınmalı ve sonuç pozitif ise tedavilerine acilen başlanmalıdır.

BEL SOĞUKLUĞU (GONORE)

Bel soğukluğu (gonore), iltihaplanmaya sebep olan bir bakteridir.

Bakteri, erkekte idrar yoluna; kadında rahim boynuna yerleşir ve bu bölgelerde iltihaplanmaya neden olur.

Kuluçka süresi 2 – 5 gün arasındadır. En fazla bir hafta içerisinde belirtileri ortaya çıkar.

Anal ilişki sonucunda dışkı kanalında gonore gelişebilir. Hastalık makat (dışkılama deliği) **çevresinde** ağrı ve akıntı ile seyreder. Bu bölge kızarıklık ve duyarlıdır, dışkı sümüklü ve irinli olabilir.

Mikrobu taşıyan bir kişiyle oral (ağız) seks sonucunda boğazda da gonore meydana gelebilir. Bu durum bazen boğaz ağrısı ve yutma güçlüğüne neden olur.

Cinsel organlarını elleyip, gözlerine süren kişilerde, mikrop içeren cinsel organ salgılarının gözle teması sonucunda, gözde bir enfeksiyon gelişebilir.

Gonore kan dolaşımıyla vücudun başka bölgelerine, **özellikle** deri ve eklemlere de yayılabilir.

Penisten, rahim ağzından, makattan akıntı **örneği** alınır. Bu amaç için ucu pamuklu **çubuklar** kullanılır.

Alınan **örnek** mikroskop altında incelenir ve kùltürü yapılır.

Antibiyotik ile tedavi edilir.

Tedavi edilmese bile birkaç hafta içinde yakınmalar kendiliğinden gerileyebilir. Ancak bu koşullarda hastalık kronik hale gelebilir.

Enfeksiyon karın içine yayılarak ağır, yaşamı tehdit eden enfeksiyonlara kadar ilerleyebilir.

Belirtileri Şu Őekildedir:

- a) Penis, vajına ya da makattan sarı – yeşil, bazen kokulu, bol miktarda akıntı
- b) İdrar yaparken acı ve yanma hissi ile ağrı
- c) Sık idrar yapma isteği
- d) Regl dönemleri arasında kanamalar
- e) Cinsel ilişki sırasında ağrı
- f) Kronik kasık ağrısı
- g) Boğaz ağrısı

GENİTAL KLAMİDYA

Cinsel olarak aktif ve hiçbir şikayeti olmayan kadınların % 40'ında klamidya enfeksiyonu tespit edilmiştir. Özellikle 35 yaşın üstünde ve birden fazla partneri olan bireylerde bu oranın daha yüksek olduğu izlenmiştir. Klamidya enfeksiyonu erkeklerde de çoğu zaman şikayet oluşturmaz iken bazen penis ucundan akıntı ve idrar yaparken olan yanma şikayeti ile kendisini gösterebilir.

Belsoğukluğuna (gonore) çok benzeyen ve bir bakterinin vücuda girişiyle oluşan enfeksiyondur. Bakteri, erkekte idrar yoluna; kadında rahim boynuna yerleşir. Dış etkenlere dirençli bir bakteridir. İlk belirtiler genellikle ilk 2 hafta içerisinde ortaya çıkar. Tamamen belirtisiz de seyredebilir.

Kadınlarda dış gebeliklere neden olabilir.

Anal ilişki söz konusu ise, enfeksiyon dışkı kanalında gelişebilir. Anüs bölgesinde ağrı ve akıntı oluşabilir.

Antibiyotiklerle tedavi edilebilir.

Bellibaşlı belirtileri Şunlardır:

- a) Beyazımsı - sarı renkte vajinal akıntı
- b) İdrar yaparken ağrı
- c) Anüs bölgesinde ağrı ve akıntı
- d) Sık idrar yapma isteği
- e) Cinsel ilişki sırasında ağrı
- f) Cinsel ilişki sırasında kanama
- g) Alt karın bölgesinde ve kasıklarda ağrı
- h) İdrar yolunda hafif sızlama hissi, birkaç saat sonra idrar yaparken Őiddetli ağrı
- i) Penisten beyaz, gri veya Őeffaf görünlü akıntı (bazen akıntı ancak penisin sıvazlanması yoluyla görülebilir)

TRİKOMANAS

Bir hücreli bir parazit sebebiyle ortaya çıkan bir enfeksiyondur.

Vajina ve idrar yoluna yerleşir ve sıklıkla belirtili bir hastalık tablosuna yol açar.

Belirtileri genellikle ilk enfeksiyondan sonraki 20 gün içerisinde sonra ortaya çıkar.

Trikomanas, şu belirtilere neden olur:

- a) Bol miktarda, yeşilimsi sarı, köpüklü, kötü kokulu, bazen kanlı akıntı
- b) Dış cinsel organlarda tahriş ve duyarlılık, kaşıntı, deride iltihap
- c) Cinsel ilişki sırasında ağrı
- d) İdrar yaparken ağrı ya da sık idrara çıkma
- e) Karın ağrısı

Akıntıdan alınan örneğin mikroskop altında incelenmesinde hareketli parazitlerin görülmesiyle birkaç dakika içinde tanı konulabilir.

Cinsel eşin mutlaka tedavisi gereklidir.

Tedavisi uygun antibiyotiklerle mümkündür!

GENİTAL SİĞİLLER (HPV)

İngilizce'de Human Papilloma Virus (HPV) adı verilen bir virüsün vücuda girmesinden sonraki 3 ay içerisinde ortaya çıkan enfeksiyondur.

HPV deri ve mukozalarda iyi huylu siğiller oluşturur; ancak bazı durumlarda ilerleyici kansere de neden olabilir.

Virüs erkekte penis **üzerine**, kadında ise hazneye, dış cinsel organlara ve rahim ağzına yerleşir.

Hastalık daha **çok** genç kadın ve erkeklerde görülmekte, kadınlarda yaşla birlikte görülme sıklığı azalmaktadır.

Doğrudan temas ile bulaşır. Dolayısıyla kondom her zaman işe yaramayabilir.

Hastalık ilk olarak deriden kabarık, ağrısız bir sivilce **şeklinde** ortaya **çık**ar. Bu kabarcıklar, uzun yıllar boyunca kalıcı olabilir ve zaman içinde karnıbahar görünümünü alabilirler.

Dış cinsel organlarda ortaya **çık**an siğillerin bulaşıcılık ve estetik görünüm dışında bir zararı olmamakla birlikte; rahim ağzına yerleşen virüs rahim ağzı kanserine neden olur.

Hastalığın etkin bir tedavi yöntemi yoktur. Dondurma veya yakma denilen işlemler ile kabarcıklar ortadan kaldırılabılır. Ancak enfeksiyon sonraki aşamalarda kendini tekrarlayabilir.

HPV aşısı ile korunmak mümkündür!

GENİTAL HERPES ENFEKSİYONU

Genital Uçuk Enfeksiyonu da denen Genital Herpes Enfeksiyonu'na bir virüs sebep olur.

Virüsün vücuda girmesinden sonraki bir hafta içerisinde hastada kas ağrısı, baş ağrısı, halsizlik, yüksek ateş ortaya çıkabilir.

Genital bölgede içi berrak veya bulanık sıvı içeren kabarcıklar veya ülser görülebilir. Ülser ağrılıdır. Kaşıntıya da rastlanır.

Bölgesel lenf düğümlerinde şişme görülür.

Genital herpes, tekrarlayabilen bir enfeksiyondur.

HEPATİT B

Virüs, enfekte kişilerin cinsel sıvısı, teri, kanı, tükürüğü, sütü, idrar ve gözyaşında bulunabilir.

Hepatit B, kan, cinsel sıvılar, süt gibi sıvılar ile plasenta ile bulaşır.

Virüs, olumsuz koşullara dirençlidir. Dolayısıyla, bulaşma riski çok yüksektir.

Kronik akciğer iltihabına, kansere ve siroza sebep olabilir.

Tedavisi mümkündür. En etkin korunma yolu aşıdır.

Güvenli kan nakli, tek kullanımlık enjektör ve kondom kullanımı da önemli korunma yollarındandır.

KONDOM KULLANIMI

İki tür kondom bulunmaktadır:

- a) Erkek kondomu
- b) Kadın kondomu

Piyasada daha çok bulunan erkek kondomu, en bilinen kondom türüdür. Cinsel eşlerin daha yoğunlukla kullandığı erkek kondomu, daha ucuzdur ve daha erişilebilirdir.

Kadın kondomu ise, erkek kondomuna kıyasla daha az bilinmektedir. Kadın kondomu piyasada az bulunur ve pahalıdır. Ancak, fonksiyonu itibarı ile son derece kullanışlı ve faydalıdır.

Kadın kondomu poliüretandan yapılmıştır. Son dönemlerde bazı firmalar, lateks kullanarak da kadın kondomu üretmektedir. Heteroseksüel bir ilişki esnasında, erkek partnerin menisinin kadının vajinasına dökülmesini ve böylece yumurta hücresinin döllenmesini engeller. Aynı zamanda, CYBE'lere karşı da etkili bir koruyucudur.

Kadın kondomu vajinanın içine yerleştirilerek kullanılır. Bir ucu açık, bir ucu kapalı ince plastikten yapılmıştır. Kondomu vajinanın içinde tutmaya yarayan esnek halkaları vardır.

ERKEK KONDOMU NASIL KULLANILIR?

Adım 1: Kondom paketini elinize alın ve son kullanma tarihini kontrol edin. Eğer son kullanma tarihi geçmemiş ise, kondomu kullanabilirsiniz.

Adım 2: Kondom paketinin delinmemiş ve yırtılmamış olduğuna dikkat edin.

Adım 3: Kondom paketini dişinizle veya tırnağınızla zarar verecek şekilde açmayın. Kondomun yırtılmamasına özen gösterin.

Adım 4: Kondomu paketten çıkardıktan sonra hangi yöne doğru sarıldığını kontrol edin.

Adım 5: Sizin veya partnerinizin penisi sertleştiğinde kondomu takın.

Adım 6: Kondomu takarken, baş bölgesindeki çıkıntıyı iki parmağınızın arasına alarak sıkın ve içinde hava kalmamasını sağlayın.

Adım 7: Kondomu parmaklarınızla ucundan tutarken, diğer elinizle aşağı doğru yuvarlayın.

Adım 8: İhtiyaç halinde, kondomu taktıktan sonra, üzerine su bazlı kayganlaştırıcı sürebilirsiniz. Kondomu takmadan önce sizin veya partnerinizin penisine kayganlaştırıcı sürmeyin.

Adım 9: Boşaldıktan sonra, penis sertliğini kaybetmeden, mümkünse bir ıslak mendil yardımı ile kondomu çıkartın. Kondomu çıkarırken, partnerinize temas etmemeye ve meninin boşalmamasına dikkat edin.

Adım 10: Kondomu çıkardıktan sonra mutlaka çöp kutusuna atın. Kullanılmış olan kondomu bir daha asla kullanmayın. Kondomu klozet veya tuvalet çukuruna atmayın.

KADIN KONDOMU NASIL KULLANILIR?

Adım 1: Kondom paketini elinize alın ve son kullanma tarihini kontrol edin. Eğer son kullanma tarihi geęmemiŐ ise, kondomu kullanabilirsiniz.

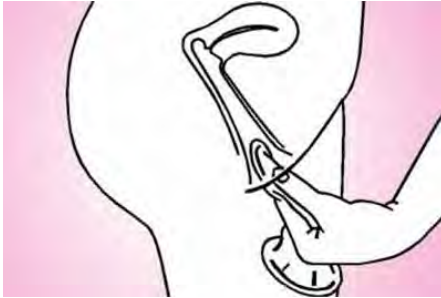
Adım 2: Kondom paketinin delinmemiş ve yırtılmamış olduğuna dikkat edin.

Adım 3: Kondom paketini dişinizle veya tırnağınızla zarar verecek Şekilde açmayın. Kondomun yırtılmamasına özen gösterin.

Adım 4: Kondom üzerinde yeterli miktarda kayganlaştırıcı madde olduğunu kontrol edin.

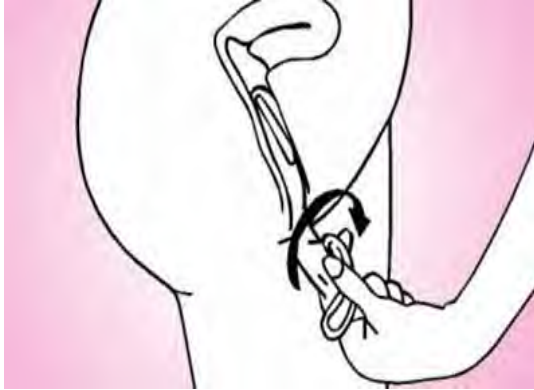

Adım 5: Kondomun kapalı ucundaki iç halkayı baş parmağınız ve işaret parmağınız ile sıkıştırın ve kondomu vajina içine itin. Parmaklarınız ile sıkıştırdığınız iç halkanın vajinanın içerisinde yeterli derinliğe yerleştirilmesini sağlayın.

Adım 6: Dış halkanın vajinanın ağzında, dış genital organları kaplayacak şekilde durmasını sağlayın.

Adım 7: Cinsel ilişki bitince, erkeğin boşalması sonrasında, kondomun dış halkasını kendi etrafında döndürün ve dışarıya doğru çekin. Kondomu döndürerek çıkardığınızda, kondomun vajina içerisinde dökülmesini engellemiş olursunuz.

Adım 8: Kondomu, meniye dışarı taşmayacak ve dökülmeyecek şekilde düğümleyin.

Adım 9: Kondomda herhangi bir yırtılma veya hasar olup olmadığını kontrol edin.

Adım 10: Kondomu bir defadan fazla asla kullanmayın. Kondomu mutlaka çöpe atın.

KONDOM KULLANIMINDA DİKKAT ETMENİZ GEREKENLER!

- a) Kondomlarınızı doğrudan güneş ışığı veya oda ışığı altında bırakmayın!
- b) Kondomlarınızı nemli olmayan ve yüksek sıcaklıkta olmayan ortamlarda saklayın!
- c) İki kondomu üst üste takmak doğru bir kullanım değildir! Bu tür bir kullanım, sizi daha iyi korumaz; aksine iki kondomun sürtünmesi sonucu yırtılmalar oluşabilir ve bu durum da cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların vücudunuza rahatlıkla girmesine sebep olur.
- d) Kondom ile birlikte kayganlaştırıcı kullanmanız önemlidir. Özellikle anal ve vajinal ilişkilerde su ya da silikon bazlı kayganlaştırıcı kullanımı, anal veya vajinal bölgedeki kuruluk sebebiyle oluşabilecek yırtılma veya tahrişleri önleyecektir. Sıvı yağ, vazelin ya da cilt kremi gibi ürünler lastiğin bozulup yırtılmasına sebep olur.
- e) Oral ilişki esnasında kondom kullanmanızı öneririz.
- f) Lütfen son kullanım tarihi geçmiş kondomları kullanmayın!
- g) Cinsel ilişkilerinizde kondom kullansanız dahi, gerekli aralıklarla ilgili sağlık kuruluşlarında testlerinizi yaptırın!

KONDOMU NEREDEN TEMİN EDEBİLİRİZ?

Seks işçileri, diğer vatandaşlar gibi, aylık sınırlı miktarda erkek kondomunu, bağlı oldukları bölgelerdeki **toplum sağlığı ya da aile sağlığı merkezlerinden** temin edebilirler.

Aile sağlığı merkezlerine ek olarak, eğer bulunduğunuz bölgede **deri ve tenasül (deri ve zührevi) hastalıkları hastanesi** var ise, yine sınırlı sayıda erkek kondomunu buradan temin edebilirsiniz.

Ek olarak, bulunduğunuz ildeki veya ilçedeki **toplum sağlığı merkezlerinden** yine sınırlı sayıda erkek kondomunu temin edebilirsiniz.

Eğer, bulunduğunuz ilde yukarıda bahsedilen kurumlardan yeterli miktarda kondom temin edemiyorsanız, lütfen Kırmızı Şemsiye'ye ulaşım durumu bildirin. Derneğimiz, bulunduğunuz ildeki Halk Sağlığı Müdürlüğü ile irtibata geçecek ve durumu iletacaktır.

KIRMIZI ŞEMSİYE ÜCRETSİZ ERKEK KONDOMU DAĞITIYOR!

Kırmızı Şemsiye, Ankara İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün yetkilendirmesi ile Deri ve Tenasül Hastalıkları Baştabipliği'nden makul miktarda erkek kondomunu aylık olarak temin etmektedir.

Ek olarak, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ile birlikte çalışan Kırmızı Şemsiye, bu kurumdan yeterli miktarda kondom temin etmektedir.

Kırmızı Şemsiye, kondom talep eden seks işçilerine belirli miktarda kondomu elden teslim etmektedir.

Diğer şehirlerden kondom talebi var ise, **karşı ödemeli** kargo yolu ile gönderilmektedir. Kondomun gönderileceği kişi ve/veya kurumun ismini, tam adresini, telefon numarasını bize iletmeniz halinde, bir gün içinde size kondom ulaştırılmaktadır.

KONDOM İÇİN BİZE ULAŞIN!

Kondom gönderimi için iletişim kişileri:

Alan Koordinatörü Belgin Çelik

Tel: 0530 949 6722

Ofis Koordinatörü Tolga Tuneli

Tel: 0312 419 2991 (sadece haftaiçi 12:00 – 18:00 saatleri arasında)

CİNSEL SAĞLIĞIMIZ İÇİN NE ZAMAN, NEREYE BAŐVURMALIYIZ?

Eğer;

- Güvenli olmayan /şüpheli ya da riskli bir cinsel davranıőta bulunduysanız,
- Herhangi bir CYBE őüphesi taşıyorsanız,
- CYBE ile ilgili vücudunuzda belirti veya bulgu var ise...

Aşağıdaki kurum ve kuruluőlara baővurmanız gerekir:

a) Aile Sağlığı Merkezleri (ASM'ler):

Bulunduđunuz mahalleye bağlı mutlaka bir aile sağlığı merkezi bulunmaktadır. Mahallenizde bulunan aile sağlığı merkezi ile mutlaka irtibata gećerek kendinizi tanıttın ve merkezin hizmetlerinden faydalanmak istediğinizi belirtin.

Aile sağlığı merkezlerinde alabileceğiniz hizmetler Şunlardır:

- Ayakta temel muayene, teşhis ve tedavi
- CYBE'ye yönelik basit testler
- Basit enfeksiyonlara dair tedavi
- Erkek kondomu temini
- Gebeliği önleyici hap temini
- Rahim ići araç uygulaması
- CYBE'ye dair kısmi danışmanlık / yönlendirme sunumu

b) Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM'ler):

Bulduğunuz il ve ilçede, ilgili halk sağlığı müdürlüğüne bağlı bir Toplum Sağlığı Merkezi mutlaka bulunmaktadır. Bu TSM ile irtibata geçip kendinizi tanıtın ve merkezin hizmetlerinden faydalanmak istediğinizi belirtin.

Toplum sağlığı merkezlerinde alabileceğiniz hizmetler şunlardır:

- a. Sağlık bilgisine erişim ve sağlık eğitimi
- b. Erkek kondomu temini
- c. Temel CYBE'lerin tarama testleri

c) Özel Poliklinikler:

Özel polikliniklerden aşağıdaki hizmetleri alabilirsiniz. Bu hizmetlerin alımı esnasında, sosyal güvenceniz var ise, belirli bir fiyat farkı ödemeniz gerekecektir. Sosyal güvenceniz yok ise, devlet hastaneleri veya sağlık kurumlarındaki durumdan farklı olarak, ücret ödemeniz gerekecektir.

- a. Ayakta temel muayene, teşhis ve tedavi
- b. CYBE'ye yönelik basit testler
- c. Basit enfeksiyonlara dair tedavi
- d. Erkek kondomu temini
- e. Gebeliği önleyici hap temini

- f. Rahim içi araç uygulaması
- g. CYBE'ye dair kısmi danışmanlık / yönlendirme sunumu

d) Özel Laboratuvarlar:

Özel laboratuvarlarla irtibata geçip CYBE'ler ile ilgili tüm testleri yaptırabilirsiniz.

e) Özel Hastaneler ve Kamu Hastaneleri:

Özel hastaneler ve kamu hastanelerinin özellikle kadın doğum, üroloji, enfeksiyon hastalıkları polikliniklerinde, aşağıdaki hizmetleri alabilirsiniz:

- a. Ayakta hastalık muayenesi, teşhisi ve tedavisi
- b. Yatakta ileri düzey tedavi
- c. CYBE'lere yönelik tüm testler
- d. CYBE'ler ile ilgili tüm tedaviler

f) Eğitim ve Özel Dal Hastaneleri:

Eğitim ve özel dal hastanelerine başvurarak, ileri düzey laboratuvar hizmetlerinden faydalanabilirsiniz. Bu kurum ve kuruluşlarda tanı koyma, doğrulama ve tedavi hizmetlerine erişebilirsiniz.

GÖNÜLLÜ TEST VE DANIŞMANLIK HİZMETİ

T. C. Sağlık Bakanlığı, Küresel Fon desteği ile 2006 yılında "HIV/AIDS Önleme ve Destek Programı" çerçevesinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Trabzon'da gönüllü test ve danışmanlık merkezlerini kurdu. Ancak, 2009 yılı itibarı ile bu merkezler işlevsiz kalmış ve kapatılmıştır.

Şu an, Türkiye'de sadece İstanbul'da Şişli Belediyesi Halk Sağlığı Merkezi'nde ücretsiz ve anonim şekilde gönüllü test ve danışmanlık hizmeti verilmektedir. LGBTİ'lerin ve seks işçilerinin merkezin hizmetlerinden faydalanabilmesi için hizmetler haftanın beş günü saat 20:00'ye dek sürmektedir.

İSTANBUL'DAYSANIZ;

haftaiçi her gün saat 20:00'ye dek hizmet alabileceğiniz

ŞİŞLİ BELEDİYESİ MERKEZ SEMT POLİKLİNİĞİ'ne başvurun!

Adres: Abide-i Hürriyet Caddesi Mezarlık Çıkmaz Sokak No: 2 Şişli – İstanbul

Tel: 0(212) 234 48 31 - 0(212) 232 18 43 - 0(212) 234 03 66

HIV'İN FOBİSİ OLMAZ, TESTİ OLUR!

SPoD ve Şişli Belediyesi iş birliğiyle hafta içi her gün 17.00-20.00 arası Şişli Belediyesi Merkez Polikliniği'nde ÜCRETSİZ ve ANONİM test yaptırabilirsiniz. HIV, tedavi edilebilir bir sağlık durumudur.

Şişli Belediyesi

SPoD

0 216 418 10 61

www.pozitifyasam.org

info@pozitifyasam.org

HIV/AIDS İLE YAŞAYAN BİR SEKS İŐÇİSİYSENİZ;

POZİTİF YAŞAM DERNEĞİ'ne başvurabilirsiniz!

Pozitif Yaşam Derneği, İstanbul'da bulunan ve HIV/AIDS ile yaşayan kişiler ve yakınlarına akran danıőmanlıĐı, sosyal hizmet desteği, vaka yonetimi, hukuksal danışmanlık ve gereksinim duyulması halinde beslenme, psikolojik destek gibi hizmetler sunan bir STK'dır.

İLETİŞİM: 0(216) 418 1061

(haftaiçi her gün 10:00 – 18:00;
Cumartesi günleri 12:00 – 17:00 saatleri arasında)

**ANKARA'DA YAŞAYAN
BİR SEKS İŞÇİSİ İSENİZ;**

AŞAĞIDAKİ KURUMLARA BAŞVURABİLİRSİNİZ!

HACETTEPE AIDS TEDAVİ VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (HATAM)

Adres: Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampus İç Hastalıkları Binası Kat:1
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Sıhhiye-Ankara 06100

Tel: 0(312) 310 80 47 – 0(312) 311 12 71

ÇANKAYA BELEDİYESİ HALK SAĞLIĞI MERKEZİ

Çankaya Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ile imzaladığı protokol gereği, önümüzdeki süreç içerisinde LGBTİ'ler ve seks işçileri de dahil olmak üzere başvuranlara ücretsiz, anonim gönüllü test ve danışmanlık hizmeti sunmaya başlayacaktır.

Bu kitapçık hazırlanırken, Halk Sağlığı Merkezi'ndeki personelin ilgili eğitim çalışmaları devam etmekteydi. Henüz hizmet verilmeye başlanmamıştır.

ADRES: Meşrutiyet Mah. No: 52 Kızılay, Çankaya, Ankara

TEL: 0(850) 455 02 65

**Hizmetlerin ne zaman başlayacağını
öğrenmek için,**

**Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık
ve İnsan Hakları Derneği'ne ulaşabilirsiniz:**

0(312) 419 29 91 – 0(538) 973 48 00

EĞER İZMİR'DE YAŞAYAN BİR SEKS İŞÇİSİ İSENİZ;

AŞAĞIDAKİ KURUMLARA BAŞVURABİLİRSİNİZ.

EGE ÜNİVERSİTESİ HIV/AIDS ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ (EGEHAUM)

Adres: Ege Üniversitesi Tıp Fakóltesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Polikliniği Bornova – İzmir

Destek Birimi: 0(232) 390 29 68 **Merkez İletişim:** 0(232) 390 29 82

ÖNEMLİ NOT

İstanbul, Ankara ve İzmir dahil olmak üzere, diğer illerde önceki bölümlerde dile getirilen kurum ve kuruluşlarda test ve tedavi hizmeti alabilirsiniz. Hemen yukarıda iletişim bilgileri verilen kurumlar ise, uzun yıllardan bu yana seks işçileri dahil olmak üzere birçok anahtar gruba test ve danışmanlık hizmeti sunmakta olan profesyonel kurumlardır. O sebeple önerilmektedirler.

NE YAPMALIYIZ?

- a) Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları, nereden test ve danışmanlık hizmeti alabileceğini, ne Şekilde tedavi olabileceğini öğren!
- b) Güvenli cinsel davranıŐlarda bulun!
- c) Düzenli aralıklarla testlerini yaptır!
- d) Herhangi bir cinsel yolla bulaşan enfeksiyon durumunda, tedaviye baŐla ve tedaviyi hiğ aksatma!
- e) Tedavi oluncaya dek cinsel iliŐkiden kağın!
- f) KiŐisel bakımına (özbakım), beslenmene ve uyku düzenine mutlaka dikkat et!
- g) Cinsel partnerinizin test ve tedavisini yaptırmasını sağlayın!

NE YAPMAMALIYIZ?

- a) Cinsel sağlığını, test yaptırmayı, tedaviye başlamayı boşverme, üşenme, korkma!
- b) Uzman hekim yönlendirmesi olmadan, rastgele ilaç kullanma!
- c) Tedavini aksatma!
- d) Kondom kullanmayı kesinlikle ihmal etme!

SAĞLIK BİLGİSİ VE HİZMETLERİNE ERİŞİM HAKKINIZI SAVUNUN!

Seks işçisi olduğunuz için sağlık bilgisi ve hizmetlerine erişim hakkınız engellenemez!

Haklarınızı bilin ve onları savunun!

Seks işçilerinin;

- a) Doğru ve güvenilir cinsel sağlık bilgisine eriŐme ve bu konuda eğitim alma hakkı vardır.
- b) Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların önlenmesi için gerekli araçlara (kayganlaştırıcı, erkek ve kadın kondomu) erişim hakkı vardır.
- c) Doğum kontrol yöntemleri ve araçlarına erişim hakkı vardır.
- d) Güvenilir ve doğru kürtaj yaptırma ve kürtaj sonrası bakım alma hakkı vardır.
- e) Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar/HIV testleri, danıŐmanlıĐı ve tedavisi alma hakkı vardır.
- f) (Trans seks işçilerinin) cinsiyet geçiŐ operasyonları ile ilgili bilgi alma, ameliyat yaptırma ve hormon tedavisi alma hakkı vardır.
- g) UyuŐturucu ve alkol kullanımı ile ilgili danışmanlık alma hakkı vardır.
- h) Cinsel saldırının önlenmesi ve cinsel saldırı sonrası korunma ile ilgili danışmanlık alma hakkı vardır.
- i) Yargılayıcı olmayan psikolojik danışmanlık alma hakkı vardır.

**SAĞLIK BİLGİSİ VE/VEYA HİZMETLERİNE ERİŞİMDE
AYRIMCI MUAMELE, KÖTÜ MUAMELE VEYA ŐİDDET GÖRÜYORSANIZ,**

KIRMIZI ŞEMSİYE'YE ULAŞIN!

Dernek avukatlarımız size yüz yüze veya telefon ile danışmanlık sunmaya hazır!

Avukat Hattı: 0(534) 010 95 98

Ayrıca, yaŐadığınız vakayı raporlayabilmemiz için derneğimizin aşağıdaki numaralarına ulaşabilirsiniz!

Hak İhlalleri İzleme ve Destek Sorumlusu: 0(538) 973 48 00

Alan Koordinatörü: 0(530) 949 67 22

SAĞLIK BAKANLIĞI İLETİŞİM MERKEZİ(SABİM)

Sağlık hizmetlerine erişimde yaŐadığınız herhangi bir hak ihlalini SABİM'e BİLDİRİN! ÇEKİNMEYİN!

Adres: Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No: 39 Çukurambar, Balgat – Ankara

Tel: 0(312) 258 50 63

E-Posta: sabim@sağlik.gov.tr

**7 GÜN 24 SAAT,
SABİM'E ULAŞABİLİRSİNİZ:
ALO 184**

1 ARALIK DÜNYA AİDS GÜNÜ

1 Aralık Dünya AİDS Günü, dünyanın hemen her yerinde şu 3 mesajı vermek için çeşitli etkinliklerle gündeme taşınıyor:

- AİDS'i biliyorum!**
- AİDS'e karşı korunuyorum!**
- AİDS nedeniyle hayatını kaybedenlere saygı duyuyorum!**

Siz de, seks işçileri olarak, bulunduğunuz ilde Dünya AİDS Günü vesilesi ile bir etkinlik düzenlemek istiyor veya Kırmızı Şemsiye'nin aynı hafta süresince düzenlediği etkinliklere katılmak istiyorsanız, BİZE ULAŞIN!

KIRMIZI ŐEMSIYE CİNSEL SAĞLIK VE İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

Adres

Meşrutiyet Mah. Konur 2 Sok. 44/8 06640 Kızılay, Çankaya, Ankara

Tel

0(312) 419 29 91 – 0(538) 973 48 00

E-Posta

kirmizisemsiye@kirmizisemsiye.org

kirmizisemsiye.csihd@gmail.com

WEB

www.kirmizisemsiye.org

Facebook

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği

Twitter

KirmiziSemsiyeD

**TRANSLARIN
ÖNEMLİ BİR BÖLÜMÜ
SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMDE**

~~AYRIMCILIKLA~~

KARŞILAŞIYOR.

**TRANS KİMLİKLERİ DOLAYISIYLA
ONUR KIRICI MUAMELE
İLE KARŞILAŞAN TRANSLARIN,
SAĞLIK HİZMETİNE DAİR BİLGİYE
ERİŞİMLERİ DE SINIRLANIYOR.**